

ІСТОРИЧНІ ДИСЦИПЛІНИ НА ПОЧАТКУ XXI ст.: У ПОШУКАХ НОВОЇ ПАРАДИГМИ

Мотенко Я.В., Шишкіна Є.К.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків*

Інтеграція України у світовий політичний, економічний та правовий простір формує нові виклики для системи вищої вітчизняної освіти. Як наслідок, на початку XXI ст. постала необхідність розв'язання низки теоретичних і практичних завдань, пов'язаних з висвітленням історії України в контексті світової (глобальної історії).

Аналіз наявного комплексу навчально-методичного забезпечення, що використовується у сучасних закладах вищої освіти, дозволяє виділити такі його специфічні риси, що можуть в найближчому майбутньому суттєво вплинути на трансформацію методики викладення предметів гуманітарного циклу :

1. Використання поняття «цивілізація», як універсальної історіософської категорії, що відображає систему відносин закріплених у праві, традиціях, які гарантують функціональну стабільність суспільства.
2. Вивчення історичного процесу розвитку суспільства в цілому, з'ясування закономірностей розвитку світових цивілізацій та особливостей їх політичного та соціально-економічного формування.
3. Відмова від формаційної концепції на користь цивілізаційного підходу, що передбачає врахування наступних принципів: стадійності (послідовності етапів розвитку), полілінійності (паралельного розвитку різних способів виробництва), цивілізаційної унікальності соціокультурного розвитку людства.
4. Спрямованість на висвітлення світових інтеграційних процесів, розкриття природи глобальних проблем людства і їх значення для України.
5. Збереження тісного зв'язку з суміжними дисциплінами – філософією, політологією, соціологією, історичною географією, світовою історією.
6. Паралельне використання різних пізнавальних концепцій, толерантність стосовно дискусійних положень.
7. Заохочення студентів до використання різних підходів, теорій і методів під час вивчення дисципліни.
8. Орієнтація студентів на оволодіння політичними і соціальними компетенціями, що визначають здатність до життя в багатонаціональному суспільстві.